

Památník šoa Praha

Osadní 26, 170 00 Praha 7



Výroční zpráva za rok 2019



Úvodem

Rok 2019 byl v dobrém i špatném smyslu přelomovým obdobím celého dosavadního vývoje projektu Památníku ticha. Veřejné povědomí o jeho budoucím jazyce, vzdělávacích záměrech a formách veřejné komunikace se posunulo výrazně dopředu. Sezonní kulturní akce dosáhly parametrů, které by měl budoucí památník takto produkovat i v budoucnu. Vše vyvrcholilo podzimní výstavou na podporu mediální výchovy KOMUNIKACE 89.

Do hluboké krize se však propadlo jednání o dotacích a přípravě rekonstrukce nádraží. Rok 2018 vrcholil výroční zprávou a závěrečným zhodnocením v tomto smyslu:

Dosáhli jsme bezmála toho, o co pět let usilujeme. Vývoj je jen krůček před koncem, financování je ze dvou třetin zajištěno. S přibližováním se k cíli však narůstají neočekávatelné problémy technokratického typu. Státní aparát ochromený byrokracií a jeho tvůrčí potenciál kolabují. Máme šanci v letošním roce zahájit přestavbu památníku, ale potřebujeme k tomu obrovskou podporu všech, kdo v projektu vidí smysluplný záměr. Paradoxně máme od konce druhé světové války největší šanci zrealizovat projekt, který měl stát zajistit už dávno před námi. Nebrání nám dnes žádná ideologie ani nedostatek peněz. Brzdí nás paralýza státního aparátu, zoufalá pomalost rozvoje investičních záměrů a vyhlášky o zadávání veřejných zakázek, které jsou navíc u různých státních subjektů nekompatibilní.

...Rok 2019 naneštěstí potvrdil obavy z roku předešlého. Administrativa investice do přestavby nádraží Bubny z magistrátních zdrojů se dostala do slepé uličky. Investiční záměr ministerstva kultury na poslední fázi projektování se úplně zastavil kvůli hluboké krizi úřadu za řízení ministra Staňka.

Projektovému týmu se sice podařilo dotáhnout stavební povolení, jež bylo vydáno rozhodnutím 15. března 2019, ale to bylo vše, co se k vývoji proměny místa paměti v tomto roce podařilo.

Rok 2019 vlastně vyvrcholil až v lednu 2020... Po zhodnocení minulé stagnace na velké poradě správní rady jsme vydali zprávu o stavu, jež končila rozhodnutím, že k 27. lednu 2020 ukončíme činnost obecně prospěšné společnosti. Poslali jsme ji několika ministrům a premiérovi.

Přišla odpověď v podobě rozhodnutí založit státní příspěvkovou organizaci.

...Ale to už bude obsahem výroční zprávy 2020.

Program sezony 2019

Památník ticha udržel svou kontinuitu v důležitých datech, která již pravidelně připomíná. Sezona byla zahájena trochu později, než jsme plánovali, protože původní dotace na celoroční činnost byla přidělena pouze na zlomek celkového předloženého rozpočtu. Záměr sezony se tak stal nedofinancovatelný. Bylo rozhodnuto o odmítnutí dotace a zpracována nová žádost na neinvestiční účelovou dotaci.

Program Památníku ticha pro rok 2019 se nakonec podařilo naplnit. Uskutečnily se všechny plánované aktivity, ale mírně se změnila jejich struktura.

Zima a jaro

První významnější akcí byla již tradiční vzpomínka na vyhlazení tzv. terezínského rodinného tábora v Osvětimi. Konala se ve čtvrtek

7. března pod názvem VZPOMÍNKA NA BIIB.

Vystoupila sólistka Irena Troupová, moderovala Šárka Kostková. Program obohatili studenti a profesori Gymnázia Přírodní škola.

Mezi čestnými hosty byli velvyslanec Izraele Daniel Meron, velvyslanec Spolkové republiky Německo Christoph Israng a ambasadorka Portugalska Manuela Franco, senátor Jiří Růžička, starosta Prahy 7 Jan Čížinský a radní pro kulturu Prahy Hana Třeščíková.

(Tisková zpráva je mezi přílohami.)



20. května jsme v rámci programu **CET Academic Programs** zajistili americkým studentům seminář a živou diskusi. Zkoumání života pražských Židů v různých evropských státech vedl pro studenty z Youngstownu prof. Jacob Labenz. Naše téma bylo o proměnách pražské identity.

V průběhu celého roku konáme v prostorách nádraží Bubny a jeho okolí různé přednášky a semináře zahraničních programů světových univerzit, které spoluorganizujeme.

Na jaře 2019 jsme oproti původnímu plánu posílili naše vzdělávací aktivity. Konec května byl ve znamení divadelního minifestivalu inscenací realizovaných na motivy autentických osudů nazvaného:

Prožij ten příběh...

Společně s **Gymnáziem Přírodní škola** a **Dismanovým souborem** jsme naprogramovali sérii divadelních představení doplněných rozbory lektorek z divadelního studia **Farma v jeskyni**. Odjezdová hala nádraží Bubny ožila příběhy různých časů zpracovaných v osobitých formách dětmi druhého a třetího stupně.



Rozbory a diskuse o hledání přístupů k dramatizaci prožitých příběhů byly určeny hlavně realizátorům, kteří se na svá autorská díla teprve připravují. Večerní představení byla určena široké veřejnosti.

Třetí večer semináře patřil studentským filmovým experimentům. Navázaly na náš již dříve realizovaný seminář „OD SVĚDECTVÍ K PODOBENSTVÍ“. Navazoval seminář o vzniku neprofesionálních filmů motivovaných skutečnými příběhy. Za účasti protagonistů a animátorů jsme promítali snímky „Helga L-520“, „Nenastoupili“ a „Po stopách Petra Ginze“.



Na divadelní a filmový seminář navazovala dílna Pražského Quadriennale v projektu site-specific performance

PQ WALTZ 2019.



Více než 80 studentů z různých zemí světa v nádražní hale stanice Bubny připravilo zázemí pro uvítací rituál hostů na festival scénografie. Příprava prostoru začala 1. června, Quadriennale probíhalo do 6. do 16. června.

Studenti divadelní scénografie každého příchozího hosta individuálně přijali a rituálním stylem uvedli do pražského povědomí, včetně historie místa a jeho příběhů spojených s tragickými událostmi války. Výstavní realizaci navštívilo několik tisíc návštěvníků.



Divadelním intermezem byla tisková konference pražského magistrátu k novému harmonogramu plánované přestavby nádraží Bubny, kde byl slavnostně odhalen model budoucího Památníku ticha připravený Pavlem Morávkem technikou 3D-tisku.

Na tiskové konferenci byla také poprvé uvedena výstava

DRUHÝ ŽIVOT VENDULKY V.



Panelová putovní minioexpozice je motivována knihou Ondřeje Kundry o světově proslavené fotografii Jana Lukase. S laskavým svolením Heleny Lukas jsme využili série snímků, které její otec fotografoval koncem třicátých let a na počátku války. Výstavní panely jsme doplnili úvodem o vývoji Památníku ticha a opatřili texty, které zpracoval kurátor výstavy **Pavel Štingl s Ondřejem Kundrou**.

To vše grafik **Jan Havel** zpracoval do cyklu pohledných tabulí.

Památník ticha a Magistrát hlavního města Prahy si Vás dovoluují pozvat na slavnostní zahájení výstavy

Druhý život Vendulky V.

příběh Ondřeje Kundry inspirovaný fotografiemi Jana Lukase

Těšíme se na Vás
v **pondělí 4. listopadu 2019**
v **17:00 hodin**
v prostorách Magistrátu
hl.m. Prahy, Mariánské nám. 2,
Staré Město - Praha 1

Zahájení proběhne za osobní
účasti Heleny Lukasové
a Ondřeje Kundry, autora
knihy Vendulka, útek
na svobodu.

12. 11. 2019 v 17 hodin
se uskuteční beseda
s Helenou Lukasovou,
Ondřejem Kundrou
a teoretikem fotografie
Josefem Mouchou.
Jiříkův sál, Staroměstská
radnice, Praha 1.

Výstava probíhá od 4. 11.
do 30. 11. 2019. Výstava
se koná s finanční podporou
Magistrátu hlavního města
Prahy.

PRAHA
PRAHA
PRAHA

ART DISTRICT 7

PAMÁTNÍK
TICHA
BUBNY

Výstava se vydala na svou putovní trasu přes úřad Prahy 7 na výstavní chodbu Magistrátu hlavního města Prahy. V roce 2020 ji čekají různá další zastavení plánovaná ve spolupráci s Českými centry v zahraničí.

Anglická a německá verze se vydají po foyer diplomatických budov po celém světě.

Pro září 2019 byla naplánována vernisáž výstavy zaměřené proti antisemitismu a xenofobii na fotbalových stadionech

FOTBAL VE STALETÍ FAULŮ.

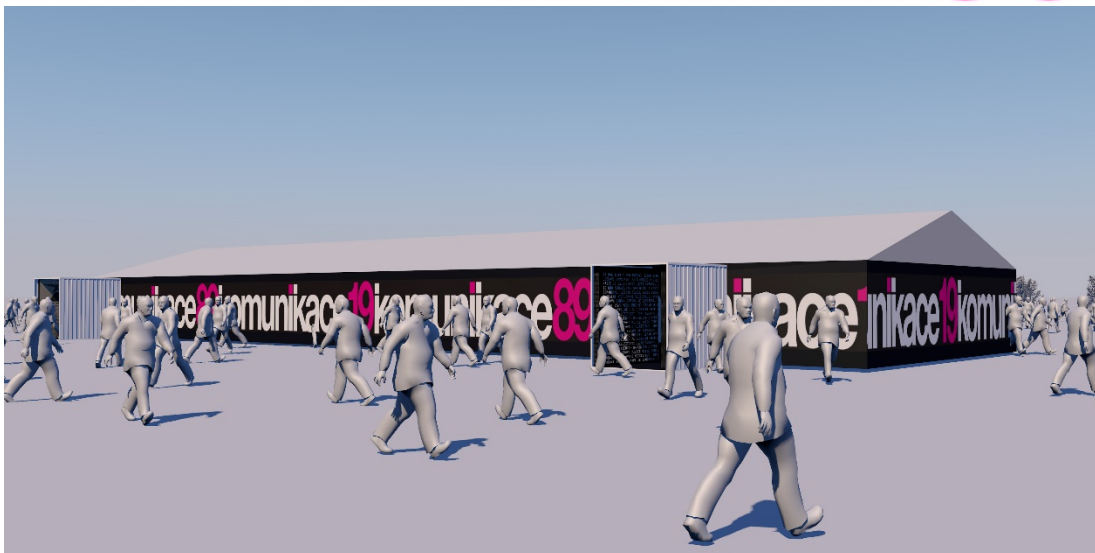
Komunikační projekt připravený pro rodinnou tribunu letenského stadionu byl již jednou odložen na konci roku 2018 pro obavy klubu AC Sparta z vlastních fanoušků.

Architekt David Vávra jej přeprojektoval do parafráze fotbalové šatny, která měla stát uprostřed Letenské pláně. Expozice již měla za sebou své první promoakce, byla dopracována graficky, měla objednány stojany pro vzdělávací projekt v ulicích Prahy 7 a měla již instalovány expozici zapůjčenou z Terezína o fotbalové lize v ghettu. Sezonní rozpočet Památníku ticha předpokládal dokončení výstavy z podpory magistrátu. Její provoz měl pokrýt grant výstavnictví MK ČR, který v minulých letech obvykle nebyl problémem získat. V roce 2019 se však tyto podpory rozdávaly pozdě a naneštěstí s daleko nižší dotací. Výsledek jsme se dozvěděli poslední týden v červnu. Podpora byla tak malá, že ani nemělo cenu ji odebírat.

Výstava proti xenofobii fotbalových fans byla již podruhé odložena. Tentokrát, bohužel, ve stadiu celkového dopracování expozice včetně vzdělávacího cyklu panelů.

Léto, podzim a opět zima

komunikace89



Výstavní projekt doprovázený sérií kulturních akcí byl realizován na místě dotýkaném historií sedm týdnů. Jeho návštěvnost překročila číslo 10 000.



Sezonní výstava, původně pracovně nazvaná „Sametová komunikace“, rozvíjela jedno z velkých témat Památníku ticha, tedy propagandu a mediální gramotnost.

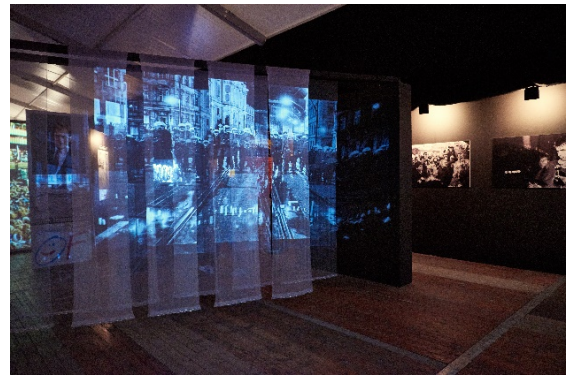


Expozice o tom, jak se komunikoval státní převrat v době, kdy neexistovaly internet a sociální sítě, a její návazné programy o médiích současnosti přilákaly nebývalé množství návštěvníků na místo pro výstavy celkem netradiční. Školy se hlásily do koncipovaných vzdělávacích programů v takové míře, že nakonec byla zdvojnásobena otevírací doba, přidány víkendy a svátky.



Interiér byl frázován stěnami z deskového materiálu s grafickým polepem. Základem instalace byly – dle scénáře expozice – zhruba čtyři desítky multimedialních výstupů, které v technickém i prožitkovém smyslu vrcholily čtyřplánovou synchronizovanou projekcí adaptovanou ze záběrů z někdejšího přímého přenosu letenské manifestace.

Výstavní scénář nebyl obecným dějepisem politického převratu. V době třicátého výročí listopadových událostí sledoval veřejnou komunikaci v době, kdy ještě nefungovaly sociální sítě a i telefonizace „po drátech“ měla své limity.



Dokumentární tým natočil vzpomínky někdejších pamětníků – dnes známých herců různých divadel (Eva Holubová, Ondřej Vetchý, Barbora Hrzánová, Bára Štěpánová, Radek Holub, Vladimír Kratina, Jan Potměšil a další). Rešerše a zpracování archivních materiálů se realizovalo na půdě České televize – hlavního partnera výstavního projektu. ČTK, druhý hlavní partner projektu i jeho veřejné komunikace, nabídla 3D-exponáty pro expozici.

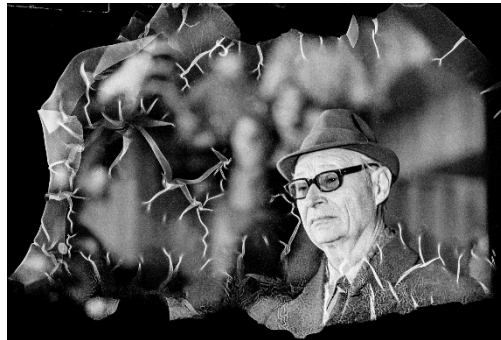
O vizuál zbytku výstavy se postaral Pavel Beneš, scénografii prostoru navrhl Pavel Morávek. Scénář expozice a její multimediální obsah navrhl a realizoval Pavel Štingl.

Svébytný komentář k historickým událostem i k mediálním tématům současnosti byl stylizován cyklem komiksových kompozic autorské dvojice uměleckých jmen Pěna a Ticho. Jejich scénář navrhl kurátor výstavy Pavel Štingl a do celkové skladby zakomponoval grafik Pavel Beneš.

Komiksy se staly jednou z významných originálních tváří celé expozice.



Samostatnou linií byla galerie fotografií Jaroslava Krejčího poškozených povodněmi. Staly se symbolickým mementem pomíjivosti paměti. Kurátorem této sbírky byl grafik Jan Havel.



Na koncipované vzdělávací programy se přihlásilo více než 200 školních skupin druhého a třetího stupně. Výstava byla veřejně prezentována jako součást Festivalu svobody.

Vernisáže se zúčastnila řada diplomatických osobností, ministr zahraničí Tomáš Petříček, radní pro kulturu Prahy Hana Třeštíková, starosta Prahy 7 Jan Čížinský a mnoho osobností kulturního světa.



S narůstající popularitou expozice dokonce přibyla celá řada událostí, které přišly v rámci výstavy uspořádat různé subjekty. Byly to klubové akce, výroční setkání, vernisáže, projekce, workshopy a podobně.



Každé pondělí dopoledne se po dobu sedmi týdnů ozvalo na streamech, v Českém rozhlase, ČTK, v rozhlasovém vysílání a v partnerských médiích **VYSÍLÁNÍ STANICE BUBNY PRO VÝSTAVU KOMUNIKACE 89.** ...Navázalo tak na již tradiční tvar dialogů ve veřejném prostoru – veřejných diskusí organizovaných v odjezdové hale nádraží Bubny. Jejich témata a hosté se stali nedílnou součástí veřejné komunikace výstavního projektu. Popisy k jednotlivým debatám jsou přílohou této zprávy.



Za velikou čest a vklad do budoucna považujeme partnerství s ČTK, která ve chvíli, kdy vyšla naše první tisková zpráva, přišla s přáním, aby se stala součástí expozice KOMUNIKACE 89. Zdůrazněme ovšem i další úctyhodné patrony diskusí – Post Bellum, Knihovnu Václava Havla, Deník N, portál Hlídací pes. Už tradičními hlavními partnery diskusí byly Česká televize a Český rozhlas.

BUBNOVÁNÍ PRO BUBNY

16. října se uskutečnila již tradiční vzpomínka prvního židovského transportu vypraveného z Prahy. Byla moderována Jarmilou Balážovou a doprovázena Tam Tam Batucadou. Sólisté – bubnující novináři – se stali vazbou k sezonní výstavě Památníku ticha.

**Bubnování
pro Bubny
16.10.17h**
Nádraží Praha-Bubny
Bubenská 8b, Praha 7

Milí přátelé Památníku ticha,
Blíží se 16. říjen, významné datum spojené s prvním transportem pražských občanů židovského původu do ghetta v Lodži. Budeme tedy opět, letos již po páté, bubnovat proti pasivnímu přihlížení k věcem, které se neměly stát a ke kterým nelze mlčet.
Ve čtvrtek 10. října slavnostně otevřeme naši velkou podzimní výstavu na Látné, která je věnována mediální výchově a záduchu cenzury před třiceti lety, kdy skončila éra umělých hrdinů kultivovaných na zakázku totalitního režimu a otevřela se cesta k připomínání autentických velkých příběhů 20. století.
Přijďte si zabubnovat opět spolu s Tam Tam Batucadou, Janou Koubkovou a s některými bubnujícími z řad novinářů a publicistů proti tichu mlčící většiny. A také proti falešným legendám a umělým hrdinům. A i za všechny ty, kteří řekli „ne“ přetvářenému historio a našli odvahu, aby vykročili v hledání své vlastní identity.
16. října 2019 v 17 hodin před nádražím Bubny
Těšíme se na vás, Památník ticha

www.bubny.org

STAVITELSKÝ ÚSTAV PRAHA ART STAVBY Ž. MINISTERSTVO ŠZDC DOX Česká televize



Své minifejetony k médiím přednesli na pódiu před nádražím Jaroslav Spurný, Ondřej Konrád a moderátorka Jarmila Balážová. Spolupráce na obsahovém i organizačním zajištění se rozdělila mezi Lauderovy školy a studenty Gymnázia Přírodní škola. Bubnování už tradičně navštívili velvyslanci Izraele a Spolkové republiky Německo.



Od druhé poloviny října probíhaly v expozici pravidelné semináře a vzdělávací programy. Vedle škol se jich účastnili nejen různé zájmové skupiny, jako třeba Klub přátel Paměti národa, Kluby válečných veteránů, ale i občané Prahy 7 a další. Několikrát týdně se konaly autorské komentované prohlídky.



V termínech spojených s přelomovými událostmi byly pořádány semináře o propagandě a výtvarné dílny o politickém plakátu – připomněli jsme tehdejší výročí VŘSR, pád berlínské zdi i první signály listopadových událostí spojené s neklidem v pražských ulicích.

Výtvarné dílny výstavy KOMUNIKACE 89 probíhaly podle scénáře speciálně vyvinutého programu s odborným lektorem, který dlouhodobě spolupracuje se vzdělávacím oddělením DOX.

Kromě řady diskusí pořádaných ve výstavních prostorách se autoři expozice zúčastnili veřejných setkání a seminářů site-specific k listopadovým událostem – například 12. listopadu na Fakultě sociálních věd UK.

V Den válečných veteránů 14. listopadu výstava hostila ceremoniál k předání Ceny hlavního města Prahy Stanfordské univerzitě za podporu reformy českých univerzit a vzdělávání po listopadu 1989.



16. a 17. listopadu se před objektem KOMUNIKACE 89 natáčely

AUTODIALOGY.

...V autentickém vozidle – veteránu Václava Havla, kterým budoucí prezident přijel na velkou letenskou manifestaci – měli příchozí možnost namluvit svá osobní poselství tomu, kdo se osobně zasadil o zrušení cenzury totalitního režimu. Krátká zamyšlení z pozice „spolujezdců“ vyhodnotili studenti Gymnázia Jana Keplera. Ta nejlepší – tedy taková, která mladým přinášela největší inspiraci a obohacení – byla zpracována do sestříhu pro finále výstavy KOMUNIKACE 89.

Na spolupřádání akce se podílely také Muzeum hlavního města Prahy a Národní technické muzeum.



Výroční den 17. listopadu pořádal tým KOMUNIKACE 89 ve spolupráci s redakcí časopisu Reflex. V expozici byl instalován fotografický ateliér, který zájemcům o originální listopadovou památku pořizoval na počkání portrétní snímky s pozadím fotografie Jaroslava Krejčího.

Odpoledne se v sálku u Lennonovy stěny uskutečnila premiéra dokumentu

MOJE SVOBODA.

Následovala diskuse s tvůrci v moderaci redaktorů Reflexu.

DEN PÁDU CENZURY

Ve výroční den největší manifestace české historie, která se uskutečnila 25. listopadu 1989 na Letenské pláni, uspořádal Památník ticha vzpomínkovou akci, kterou navrhl proměnit do budoucna ve významné datum spojené s kultivací mediálního prostoru.



Vlastní kontaktní akce se odehrála přímo před výstavním pavilonem. Na tribuně stadionu AC Sparta byla nainstalována maxiobrazovka, která 25 hodin vysílala archivy ze dvou televizních přímých přenosů listopadu 1989.

Smyčka byla přerušena veřejným setkáním k vyhodnocení AUTODIALOGŮ. Moderovala je divadelní skupina Vosto5. Nejinspirativnější „stopaři“ Autodialogů dostali unikátní ceny – autorské fotografie Jaroslava Krejčího.

Obsahovým vyvrcholením vzdělávacího a komunikačního programu se stala výzva Památníku ticha na posílení mediálního vzdělávání a kultivaci veřejného dialogu, kterou jsme k 25. listopadu odeslali třem ministrům české vlády. S jejím ohlasem bude Památník ticha dále pracovat.

Text proklamace

komunikace89

Výzva ke Dni pádu cenzury

ke kultivaci veřejného dialogu a rozvoji mediálního vzdělávání

vydána u příležitosti 25. listopadu 2019

Vážený pane ministře školství, vážený pane ministře kultury a vážený pane ministře zahraničí, oslovuji Vás jménem projektu Památník ticha s výzvou, abychom navázali na významný milník v naší historii, který se odehrál 25. listopadu 1989.

Před třiceti lety pražskou Letnou zaplnilo 750 tisíc lidí, aby na největší masové demonstraci v historii Československé republiky vyjádřilo nedůvěru tehdejšímu totalitnímu režimu. Ten den také monopolní socialistická televize poprvé živě představila tváře revoluce a do všech domácností přenesla projev Václava Havla, podle něhož **dialog veřejnosti s mocí započal.**

Z tohoto momentu vycházela i výstava KOMUNIKACE 89, která tisícům žáků a studentů ukázala, jak se dělala revoluce bez internetu a dalších komunikačních prostředků, jak se lámal režim, který byl založen na cenzuře a umlčování informací, a jaké formy manipulace tehdy běžně existovaly. Stalo se tak v multimediálním prostoru, kterému tato nová generace rozumí a je pro ni přirozená. V rámci výstavy KOMUNIKACE 89 jsme 25. listopad 1989 pojmenovali **Den pádu cenzury.**

Reakce návštěvníků i tvůrců výstavy jsou jednoznačné. Po třiceti letech svobody přicházejí nové formy manipulace, které infikují různými zájmy mediální prostor i naše myšlení. Jsou to jevy, které umíme pojmenovat, ale neumíme zatím přijmout účinná opatření, jak se jim bránit.

Také cyklus veřejných diskusí s předními českými novináři a mediálními odborníky, který jsme v rámci výstavního projektu organizovali na nádraží Bubny, varuje mnoha fundovanými argumenty... Zatímco před třiceti lety jsme se snažili rozpoznat pravdu od ideologických frází a toužili jsme po svobodě slova, dnes se snažíme reagovat na mediální manipulaci doléhající k nám na základě ignorance a obecně přijímaných lži prostřednictvím sociálních sítí a dalších moderních komunikačních kanálů.

Je nutné, aby české školství mělo co nejdříve jasnou metodiku a zřetelnou koncepci pro mediální výchovu. Neřízený úpadek mediálního prostředí je předobrazem pokleslosti celkové kulturní úrovně země. Je třeba přijmout opatření pro rozvoj kulturní diplomacie, která dokáže upevnit naši identitu v duchu současných evropských trendů.

Je třeba zahájit nový veřejný dialog o kultivaci mediálního prostředí a o základech kulturní gramotnosti všech generací. Novodobým desaterem na podporu demokratických principů a klíčem k obraně před černou magií moderních mediálních kanálů, jež manipulují s myšlením jednotlivců a usilují o destabilizaci celé společnosti, musí být vzdělávání a důvěryhodný mediální prostor. Nejde jen o kulturu, jde o bezpečnost naší země, každý se s tím denně setkáváme.

Je třeba vrátit důvěryhodnost médiím veřejné služby a definovat lépe a jasně čitelné kredity mediálním skupinám, které ctí základy novinářské etiky a kulturní tradice naší republiky.

Pro politickou stabilitu země a její přirozený kulturní rozvoj je nutné, aby se povědomí o hodnotách mediálního prostoru stalo součástí občanské připravenosti občanů této země.

Přirozenou součástí zahraniční politiky by se měla stát kulturní diplomacie, která jasně definuje naši roli v kontextu evropské paměti, identity a bezpečí před globálním extremismem.

Vážený pane ministře školství, vyzýváme Vás, abyste do března 2020 navrhl opatření, která Váš resort v tomto směru může v dohledné době přijmout a prakticky naplnit.

Vážený pane ministře kultury, vyzýváme Vás, abyste navrhl či vykonal příslušné kroky, které zabrání trvalému zhoršování mediálního prostoru a veřejného dialogu u nás. Média veřejné služby je třeba zabezpečit před zájmy vlivových skupin a odpolitizovat jejich rady.

Vážený pane ministře zahraničí, vyzýváme Vás, abyste přijal opatření, která dají novou šanci rozvoji kulturní diplomacie, bez které se naše identita v evropském prostoru ztratí v prázdných gestech nahodilých akcí a komerčním charakteru.

Vzdělávání a koncepce rozvoje kulturní politiky by měly mít svůj zahraničněpolitický koncept, jenž bude schopen pracovat s podněty evropských a světových trendů na potlačování závažných sociálních jevů narůstajícího populismu, extremismu, xenofobie a nárůstu neonacismu. Je nutno jasně definovat hranice veřejného prostoru, jehož rozvoj a naplnění kulturních plánů vyžaduje politickou nezávislost, svobodu médií veřejné služby a stálý dialog o kvalitě a etice médií korporátních.

Na začátku března příštího roku bude Památník ticha opět připomínat výročí **vyhubení tzv. terezínského rodinného tábora BIIb v Osvětimi**. Tato největší jednorázová masová vražda českých občanů byla spojena s propagandistickou manipulací pro uklidnění světového veřejného mínění. Velkolepá nacistická kamufláž v terezínském ghettu dala mnoha čekatelům na smrt falešnou naději na zlepšení jejich zoufalé situace pomalého umírání v nedůstojných podmínkách.

Obrovská mediální manipulace totalitního nacistického režimu vedla k tomu, že se ještě dnes vypořádáváme s používáním lživých, dehumanizujících, démonizujících nebo stereotypních obvinění vůči Židům. Nejde jen o ně. Stereotypizace a manipulace s fakty je dominantní prvek diskusí na sociálních sítích, kde roste nenávisť, promítá se do politických kampaní a vede k degradaci demokratických institucí.

Nabízíme Vám využití odkazu terezínského rodinného tábora pro varování minulosti a k mobilizaci argumentů pro přijetí účinných opatření na zlepšení našeho současného mediálního prostoru. K vyhlášení boje proti obecně přijatým lžím ve veřejné komunikaci dnes, stejně jako v období obou minulých totalit dvacátého století. Všechny válečné zločiny jsou spojené s ideologicky řízenou propagandou, cenzurou a ztrátou svobody slova. Likvidujme je již v jejich zárodku!

Mluvme o nich veřejně, varujme před nimi systematicky naše děti a studenty!

Za Památník ticha **Pavel Štingl**

V Praze dne 25. listopadu 2019

Závěrem bubenské kulturní sezony bylo – v roce 2019 poprvé – rozsvícení prvního chanukového světla, které se uskutečnilo 22. prosince pod názvem:

SVĚTLO PRO PAMĚŤ

Symbolickou událost spojenou s připomenutím svátku židovské tradice iniciovala Židovská obec v Praze. Připojil se Nadační fond obětem holocaustu, Federace židovských obcí v Čechách a na Moravě a Terezínská iniciativa. Účast byla nebývalá – odhadem na 400 návštěvníků.

Privítání pronesl předseda pražské židovské obce František Bányai, modlitbu rabín Karol Sidon. Zpíval dětský sbor Lauderových škol řízený Ester Diveckou.



Příloha č. 1: Program veřejných diskusí
VYSÍLÁNÍ STANICE BUBNY K VÝSTAVĚ
KOMUNIKACE 89

komunikace89

Veřejné diskuse – námět, návrhy osob a témat

Společným jmenovatelem cyklu je zhodnocení šance pro nabytou svobodu slova od listopadu 1989 do současnosti. Mementem je kvalita veřejného mediálního dialogu třicet let po pádu cenzury... Troufneme si porovnat mediální diktaturu za nadvlády cenzury v době ideologické kontroly masmédií a současnou celoplošnou manipulaci otevřených a svobodných mediálních kanálů a sítí. Téma vazebné se základním obsahem Památníku ticha je historická šance pro otevření tzv. velkých příběhů dvacátého století a jejich odkazu pro dnešek. Ta je faktickou součástí mediální revoluce roku 1989.

Každá debata bude mít svého „patrona“... Může to být jednotlivec, skupina, resp. redakce. Patron má dominantní vliv na obsah a dramaturgii konkrétního vysílání a nijak to nemusí vadit skutečnosti, že všude budou uváděni mediální partneři celého cyklu.

Debata 1. ŠOK Z NABYTÉ SVOBODY /7. 10. 10–11 hod./

...hledání jazyka k vlastním autentickým příběhům v době, kdy padla nadvláda ideologizovaných hrdinů na objednávku režimu. Nikdo nebyl připravený...

...formování novinářské generace nové epochy. Nástup mladých do redakcí a jejich důsledky.

...vznik nových redakcí, transformace socialistických masmédií.

Moderátoři: Jarmila Balážová + Michal Prokop

Navržení hosté: Petr Holubec, Světlana Witovská

Patron: ČTK

Školy: Přírodní gymnázium, Lauderovy školy

Poselství: Pádem socialismu jsme získali svobodu slova, ale ne každý věděl, jak s ní pracovat. Počátky byly bolestivé, často naivní... Novináři usilovali o zvládnutí nové redakční práce, teprve s narůstajícím vlivem politiky na média se objevují snahy o ovládnutí veřejného prostoru.

Debata 2. TEKUTÁ MODERNITA „VELKÝCH PŘÍBĚHŮ“ /14. 10./

... vítězové a poražení, hrdinové a zrádci v jednom těle a schizofrenie ducha. Počátek devadesátých let přináší regresi i mnoho otázek a s otevřením archivů řadu překvapení. ... vlastní identita a kritéria národních hrdinů. Role paměti a pamětníků ve svobodném světě.

... otevírání archivů – nová šance pro poznání autentické minulosti a vlastní identity. Ale také pro nové cesty k překrucování minulosti, jakož i k nové šanci pro toleranci. Poznání se neobejde bez rozpadů minulých vazeb a vztahů, je ale též šancí pro nový veřejný dialog a vzdělávání.

Moderátorka: Martina Mašková

Navržení hosté: Mikuláš Kroupa, Jacques Rupnik, Fedor Gál

Patron: Post Bellum

Školy: GJK + Lauderky

Poselství: S pádem ideologizovaných legend přichází prostor pro autentické příběhy dvacátého století... Komu jsou obohaceni a komu ohroženi? Jak pracovat s jejich odkazem a jak využít jeho potenciálu?

Debata 3. PŘEKRUCOVÁNÍ HISTORIE A MANIPULACE S VLASTNÍ IDENTITOU /21. 10. 10–11 hod./

... role velkých příběhů dvacátého století ve vysílání rozhlasu veřejné služby.

... práce s historickou stopou od samizdatu, přes bulvár k fake news.

... paralely historických mystifikací za různých režimů a rozličných zájmů totalit. Nové podoby veřejného dialogu v čase novodobých mediálních domů. Vrací se čas samizdatů?

Moderátor: Jan Bumba

Navržení hosté: Vít Klusák, Petr Koura, Petr Fischer

Patron: Český rozhlas

Škola: Gymnázium Jana Keplera

Poselství: Rizika diktatury vyváženosti. Psychóza vyprázdněných slov, vytváření nátlaku, přijatá či tolerovaná hra na zaužívané lži v politické rétorice.

Debata 4. HORIZONTY MÉDIÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY /4. 11. 10 hod./ DŮVĚRA A NEDŮVĚRA V MEDIÁLNÍM PROSTORU

...pokusme se nejprve krátce definovat, co je to „médiium veřejné služby a jak se nám v posledních třiceti letech podařilo zajistit veřejnoprávní prostor (zákonodárně i mentálně).
...vznik komerčních médií krátce po roce 1989 byl soutěží, či soubojem o veřejný mediální prostor ... Máme šanci pro dialog?

...podíl mocenských struktur na ovládnání či ovlivňování médií. Pokusy o vládnutí a ovládnutí mediálního trhu (můžeme zmínit televizní krizi přelomu tisíciletí).

...jak posílit obecnou schopnost veřejnosti zorientovat se ve světě obecně přijatých lží, autentických argumentů, osobnostní či redakční kvality v mediálním prostoru = jaké jsou cesty k mediální kultuře.

Moderátorka: Tereza Kručinská

Navržení hosté: Karel Hvižd'ala, Jaromír Volek, Josef Šlerka

Patron: Česká televize

Škola: (Zatlanka)

Poselství: Leitmotivem posledních třiceti let je hledání odpovědi na otázku, co jsou média veřejné služby. Proč byl hned od počátku vztah mezi korporátem a veřejnou službou nastaven jako válka?

Debata 5. CENZURA OSOBNÍCH PŘÍBĚHŮ TEHDY A NYNÍ

/11. 11. 10–11 hod./

...souboj s iluzemi trvá třicet let. Hledáme povahu českou, evropskou, a její mediální obraz v proměnách časů.

...různé podoby cenzury... Od zamlžování k mlžení. Fake news se staly součástí naší atmosféry. Je třeba analyzovat, co je vydýchatelné a co definitivně jedovaté.

Moderátor: Vladimír Kroc

Navržení hosté: Lída Rakušanová, Ivan Gabal, Jan Urban

Patron: Knihovna Václava Havla

Škola:

Poselství: Pokud jsou lži léčitelné pravdou, tak je třeba hledat prostor, ve kterém se dá taková terapie provozovat. Jsou to místa paměti? Jsou to pamětníci? Jak pracovat s jejich odkazem po jejich smrti...?

Debata 6. INVESTIGACE... NELÍTOSTNÁ PRAVDA, MILOSRDNÁ LEŽ
/25. 11. 10–11 hod./

...výzvy, peníze, nová cenzura, nová média... šance pro návrat k novým médiím staré mentality. Obecně přijatá lež, novodobé čtení mezi řádky.

...od touhy po svobodě slova spojené s hledáním autentické pravdy k hledání klíče pro určování míry škodlivosti lži a „nepodložené pravdy“. Autogramiáda jedné důležité knihy o investigaci.

Moderátorka: Tereza Engelová

Navržení hosté: Ondřej Neumann, Jana Klímová, David Havlík

Patron: HP – Hlídací pes

Škola: Vyšší odborná škola publicistiky

Poselství: Nic není dneska tak logické jako úroveň domácích mediálních impérií.

Podobnost hry na pravdu s otevřeně deklamovanou lží. Stane se fenomén čtení mezi řádky vyučovacím předmětem?

Anotace: Jsou investigativní novináři s postupující oligarchizací médií druhem na vymření? Jak se investigativní žurnalistika proměnila za posledních 30 let a jaké jsou její největší výzvy v současnosti? Investigativní server HlídacíPes.org jako patron debaty o tom, proč většina médií investigativní novinářinu raději opustila a jaký vliv to má na politiky i novinářskou profesi jako takovou.

Debata 7. CENZURA A AUTOCENZURA /25. 11. 10–11 hod./

...geneze probouzení – dědictví socialismu, ale také Mnichova a snad až Rakouska-Uherska... co je to cenzura, co je manipulace, co je ideologická kontrola... Co lokální mentalita? Jak pracujeme se strachem... Nebát se a nekrást, jenže my se stále bojíme, tak vlastně můžeme i krást... hledejme ve stigmaty, která si neseme historií... My i další lokality s bolestivou minulostí. Traumata nesmiřitelnosti a odpouštění versus snaha vrátit se k realitě vlastní identity.

Moderátorka: Renata Kalenská

Navržení hosté: Petra Procházková, Jaroslav Veis, Pavel Štingl

Patron: Deník N

Školy: Vyšší odborná škola publicistiky, Lauderovy školy

Poselství: Je iluzí, že s každou revolucí svět začíná znovu od počátku. Nosíme v sobě principy, které nás přesahují. Musíme si je uvědomit, je dobré s nimi umět pracovat. Se stigmaty minulosti musíme počítat v celém globalizovaném světě.

Příloha č. 2: Tiskové zprávy

Tisková zpráva

75 let od největší masové vraždy v historii českých občanů – pietní setkání jako vzpomínka na Bllb



Obrázek z časopisu Vedem, který vydávali chlapci v ghettu Terezín (s laskavým svolením archivu Památníku Terezín)

Největší hromadnou vraždu českých občanů v historii, **vyhlazení tzv. terezínského rodinného tábora v Osvětimi**, připomene **pietní setkání nazvané Vzpomínka na Bllb**. To se bude konat **ve čtvrtek 7. března v 18 hodin na pražském nádraží Bubny v Holešovicích**. K vyhlazení terezínského rodinného tábora v Osvětimi došlo v noci z 8. na 9. března 1944, o život při této mrazivé události přišlo tehdy kolem 3800 žen, mužů i dětí. Pietní setkání, jež tento hrůzný čin připomene slovem, písní a hudbou v podání **sopranistky Ivany Troupové s klavírním doprovodem Jana Duška a orchestru Gymnázia Přírodní škola**, bude **moderovat Tereza Kostková**.

Organizátor akce Pavel Štingl z Památníku ticha konstatuje: „Samo číslo obětí, jež byly před 75 lety připraveny o život, je dodnes nepředstavitelné. Úmysl, s nímž byl tábor založen, představuje mrazivou manipulaci pro uspokojení veřejného mínění prostřednictvím Mezinárodního hnutí Červeného kříže.“ Sekci koncentračního tábora Osvětim-Birkenau, rodinný tábor označovaný jako Bllb (v němčině Bauabschnitt II b – stavební úsek, sekce II b), nacisté založili jako zástěrku za účelem manipulace s veřejným míněním. **Podle vzpomínek spisovatele a překladatele židovského původu Pavla Stránského z knihy Poslové obětí** byl tábor Bllb jedním ze sedmi přidružených táborů asi půldruhého kilometru od hlavního tábora v Osvětimi. Říkalo se mu „český rodinný tábor“. Šlo o obrovský nacistický humbuk. Měl posloužit jako **alibi, když se objevily zprávy a o organizovaných masových vraždách v Osvětimi**. V září 1943 dopravili nacisté do tohoto tábora dva transporty z Terezína, v prosinci téhož roku dva další a poté tři v květnu 1944. Záříjové transporty byly asi po pěti tisících, květnové čítaly zhruba sedm tisíc pět set dospělých i dětí. Každý transport měl zůstat v táboře šest měsíců a pak zemřít v plynových komorách. Zaplňované měli nahradit „čerství“ vězni, aby případná komise Mezinárodního červeného kříže zjistila, že jsou vězni v „dobrém“ stavu.

V noci z 8. na 9. března 1944 odvezli nacisté – až na malé výjimky – všechny dosud žijící vězně ze zářijového transportu do plynu. Jednalo se celkem o kolem **3800 lidí** a tato událost se zapsala do historie jako **největší masová vražda českých občanů**. Pavel Stránský pracoval v dětském bloku rodinného tábora a ve své knize uvádí, že právě práce s dětmi byla hlavním důvodem jeho přežití. Stránský přežil Osvětim a byl poslán na hrůzný pochod smrti, který končil zase v Terezíně. Zde se dočkal Stránský osvobození.

Studenti Gymnázia Přírodní škola připomenou válečné události **písňemi dětí z terezínského ghetta, zhudebněnými texty Hanuše Hachenburga** či právě **úryvky ze vzpomínkové knihy Pavla Stránského**. Na pietní akci zazní také **písničky Ježka, Voskovce a Wericha**, jejichž prostřednictvím se bude vzpomínat na děti terezínského sirotčince. *„Základním motivem vzpomínky je prožitek z ghetta, kde se navzdory všem okolnostem také žilo a zpívalo a rezonovala zde kultura Prahy a první republiky,“ doplňuje Pavel Štingl z Památníku ticha.* Na programu budou také **moderně zaranžované dobové písně skladatelů** spojených s válečnými příběhy genocidy, jako jsou **Viktor Ullmann, E. F. Burian či Erwin Schulhoff**. Vzpomínkovou akci uzavře **Terezínská hymna** v podání orchestru Gymnázia Přírodní škola.

Pietní setkání organizuje **Památník ticha** ve spolupráci s **Institutem terezínských skladatelů, Židovským muzeem v Praze, s Terezínskou iniciativou, Gymnáziem Přírodní škola** pod záštitou radní pro kulturu hlavního města Prahy Hany Třeštíkové a starosty Prahy 7 Jana Čížinského.

Hlavním partnerem akce je **Magistrát hlavního města Prahy**.

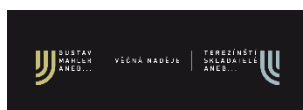
Kontakt pro média:

Martina Chvojka Reková
martina.rekova@4press.cz
 +420 731 573 993

Klára Bobková
klara.bobkova@4press.cz
 +420 731 514 462

Památník ticha – nádraží Bubny:

Bubenská 177/8b, 170 00 Praha 7
www.bubny.org



Tisková zpráva

Výstava KOMUNIKACE 89 aneb Státní převrat bez internetu ukáže, jak se komunikovaly listopadové události bez sociálních sítí



KOMUNIKACE 89 aneb Státní převrat bez internetu (foto: Jaroslav Krejčí)

Originální událostí k připomenutí výročí sametové revoluce bude výstava nazvaná **KOMUNIKACE 89 aneb Státní převrat bez internetu**. Tu bude možné zhlédnout **od 11. října do 30. listopadu** denně od 14 do 19 hodin **ve výstavním prostoru naproti fotbalovému stadionu Sparty** na Letenské pláni. Výstavní a komunikační projekt, který pořádá autorský tým z chystaného Památníku ticha, prožitkovou formou přiblíží **komunikační a mediální pozadí zlomových okamžiků politického převratu roku 1989**, a to nejen samotného 17. listopadu. Poukáže především na **datum 25. listopadu, kdy došlo k pádu cenzury**, a mladším ročníkům tak přiblíží, jak se „dělala revoluce“ bez internetu a sociálních sítí.

Součástí výstavy bude i představení **cyklu archivních fotografií Jaroslava Krejčího** zachycujících **dění listopadových dní roku 1989** skrze tehdejší osobnosti politického a protikomunistického dění, jako jsou například **Václav Havel, Alexander Dubček či Karel Kryl**, ale také **herců a studentů**, kteří putovali republikou jako **informátoři o událostech**, které státní média cenzurovala. Fotograf během krátkého období zachytil **několik tisíc obrazů na negativy**, které později **prošly povodněmi**, díky čemuž získaly **jedinečnou patinu**. Doprovodný program nabídne **diskuse a workshopy** na téma **proměny pohledu na hrdinství od ideologizovaných symbolů režimu k autentickým příběhům dvacátého století**. Chybět nebudou dílny a besedy **s významnými osobnostmi mediálního světa jak z doby před třiceti lety, tak ze současnosti**, jako jsou **Petr Pithart, Karel Hvizďala, Ivo Mathé, Michal Žantovský, Jan Urban** a další. Chybět nebude **vzdělávací program pro školy vytvořený v koordinaci s Festivalem svobody** a aktivitami neziskové organizace **Post Bellum**.

Výstava **KOMUNIKACE 89** mladším generacím například ukáže, jak se **šířily informace v dobách, kdy neexistovaly sociální sítě, internet či mobilní telefony**. Všem návštěvníkům pak nabídne **návrat do časů za soumraku totalitního režimu, kdy o proměnách země rozhodovalo množství lidí na ulicích** a kdy o **velikosti pouličních manifestací** rozhodovala pouze **schopnost šíření informací** o prorežimními médii utajovaných událostech.

„Výstavou chceme upozornit na symbolický počátek otevřené komunikace, na faktickou revoluci listopadového převratu, jíž je návrat k vlastní identitě a svobodě slova,“ říká organizátor výstavy **Pavel Štingl**. „Jen díky individuálnímu rozhodnutí tři čtvrtě milionu občanů a jejich veřejně projevené vůli se totiž 25. listopadu 1989 uskutečnila největší národní manifestace dvacátého století, přímým přenosem Československé televize se rozšířila do celé republiky, a tak padla cenzura normalizace,“ dodává Štingl.

Výstava podle organizátorů tak přiblíží dobu, která neznala sociální sítě a kdy ideologizované „pravdy“ k masám putovaly dobře kontrolovanými masmédií. „Základním posláním projektu KOMUNIKACE 89 je vytvořit vzdělávací prostor pro rodiny, školy, zájmové skupiny a návštěvníky všech generací, který připomene, jak se informace o převratných okamžicích šířily,“ upřesňuje Štingl. „Chceme ukázat, jak probíhala komunikace v době, kdy hlavní argumenty bylo třeba obhájit přímým dialogem, osobním kontaktem, veřejnou diskusí. Bez internetu, mobilních telefonů a sociálních sítí,“ dodává. Výstava KOMUNIKACE 89 se zároveň také dotkne tématu fake news a manipulace moderními médii. „Výstava i veřejná komunikace s ní spojená by měla být výzvou k posílení mediální výchovy, která je u nás nesystematická jak ve školách, tak ve veřejnoprávním prostředí,“ uzavírá organizátor Pavel Štingl.

Výstavu KOMUNIKACE 89 aneb Státní převrat bez internetu připravuje autorský tým Památníku ticha. Výstava je pořádána a organizačně zajišťována s laskavou podporou Ministerstva kultury ČR, hlavního města Prahy a městské části Praha 7. Projekt probíhá pod záštitou Ministerstva kultury ČR, primátora Prahy Zdeňka Hřiba a starosty Prahy 7 Jana Čížinského. Mediálními partnery jsou Česká televize a Český rozhlas. Partnerem projektu je Festival svobody. Více informací na: www.komunikace89.bubny.org a rezervace lektorované prohlídky na rezervace@bubny.org.

Kontakt pro média:

Martina Chvojka Reková
martina.rekova@4press.cz
 +420 731 573 993

Klára Bobková
klara.bobkova@4press.cz
 +420 731 514 462

Památník ticha – nádraží Bubny:

Bubenská 177/8b, 170 00 Praha 7
www.bubny.org

Památník ticha je název projektu revitalizace nádraží Bubny v moderní prostor pro veřejný dialog o dědictví minulosti jako stigmatu dneška. Realizátorem je obecně prospěšná společnost Památník Šoa Praha o.p.s. V současnosti jsou jejími hlavními aktivitami přeměna místa paměti na moderní instituci s expozicí světového měřítka, vývoj scénáře stálé expozice budoucího památníku, ale také výstavy a sezonní akce pro širokou veřejnost. V koordinaci s širším okruhem partnerů je vyvíjena koncepce vzdělávání v budoucím památníku a v prostoru s ním spojeném. V roce 2013 byl ustaven Čestný board Památníku ticha, jehož členy jsou bývalá ministryně zahraničních věcí USA **Madeleine Albrightová**, zvláštní poradce pro záležitosti holocaustu při americkém ministerstvu zahraničních věcí **Stuart Eizenstat**, **Karel Schwarzenberg**, zakladatel Art for Amnesty International **Bill Shipsey**, lord **Alf Dubs** a americký psycholog a profesor **Philip Zimbardo**.

Tisková zpráva

Bubnování pro Bubny připomene první židovský transport vypravený z Prahy



Veřejný happening Bubnování pro Bubny na místě paměti připomene letos již popáté **první židovský transport vypravený 16. října 1941 z Prahy**. Organizátoři zvou na bývalou nástupní stanici transportů **zavzpomínat na 78 let starou událost**, zabubnovat si spolu s Tam Tam Batucadou nebo se jen chvíli zastavit **na pražském nádraží Bubny**. Akce proběhne **ve středu 16. října 2019 od 17 hodin** na nástupišti na adrese Bubenská 177/8b.

Bubenickou show Tam Tam Batucady doplní někteří bubeníci z řad novinářů a publicistů, jako jsou **Ondřej Konrád** nebo **Jaroslav Spurný**, kteří budou bubnovat proti tichu mlčící většiny. A letos také proti falešným legendám a umělým hrdinům. A i za všechny ty, kteří řekli „ne“ překrucování historie a našli odvahu, aby vykročili k hledání své vlastní identity. Bubnování pro Bubny bude moderovat **Jarmila Balážová**.

Nádraží Bubny v Praze hostí v tuto chvíli také podstatnou část doprovodného programu výstavy **KOMUNIKACE 89** aneb Státní převrat bez internetu. Ta až do 30. listopadu probíhá v nově postaveném pavilonu na Letenské pláni. A právě v nádražní hale bývalého nádraží Bubny se koná pod názvem **Vysílání stanice Bubny cyklus sedmi diskusí na téma**, jak jsme v posledních třiceti letech naložili s nabytou svobodou slova. Významné osobnosti mediálního světa se sejdou se studenty ještě pětkrát, a to například pod patronací Českého rozhlasu Plus, České televize nebo Knihovny Václava Havla.

Bubnování pro Bubny organizují zástupci chystaného Památníku ticha, projektu revitalizace nádraží Bubny v moderní prostor pro veřejný dialog o dědictví minulosti jako stigmatu dneška. Realizátorem je obecně prospěšná společnost **Památník Šoa Praha**. Více informací na:

www.bubny.org.

Kontakt pro média:

Martina Chvojka Reková
martina.rekova@4press.cz
+420 731 573 993

Klára Bobková
klara.bobkova@4press.cz
+420 731 514 462

Památník ticha – nádraží Bubny:

Bubenská 177/ 8b, 170 00 Praha 7
www.bubny.org

Tisková zpráva

Ke kultivaci veřejného dialogu a rozvoji mediálního vzdělávání vyzývají členy vlády lidé z Památníku ticha u příležitosti Dne pádu cenzury



Ilustrativní foto z expozice KOMUNIKACE 89, foto: Karel Cudlín

Výzvu ministrům školství, kultury a zahraničí ke kultivaci veřejného dialogu a rozvoji mediálního vzdělávání dnes zveřejnili organizátoři výstavy KOMUNIKACE 89. Stalo se tak u příležitosti vyhlášení Dne pádu cenzury, který připomíná, že 25. listopadu 1989 socialistická Československá televize poprvé necenzurovaně a živě přenášela dění z největší národní demonstrace 20. století proti totalitnímu režimu z Letenské pláně. Autoři výstavy z Památníku ticha reagují „**Výzvou ke Dni pádu cenzury**“ vztahující se ke kultivaci veřejného dialogu a rozvoji mediálního vzdělávání na ohlasy návštěvníků z řad studentů i široké veřejnosti. Výstava už čtyřem tisícům žáků ukázala, jak se dělala revoluce bez internetu a sociálních sítí.

„Reakce návštěvníků i tvůrců výstavy jsou jednoznačné. Po třiceti letech svobody přicházejí nové formy manipulace, které infikují různými zájmy mediální prostor i naše myšlení. Jsou to jevy, které umíme pojmenovat, ale neumíme zatím přijmout účinná opatření, jak se jim bránit,“ říká autor a kurátor projektu KOMUNIKACE 89 Pavel Štingl z Památníku ticha. Výstava KOMUNIKACE 89 aneb Státní převrat bez internetu je v nově vybudovaném výstavním pavilonu na pražské Letenské pláni k vidění už od 11. října a potrvá do 30. listopadu.

Výzva ke Dni pádu cenzury oslovující členy vlády mj. říká: „Zatímco před třiceti lety jsme se snažili rozpoznat pravdu od ideologických fráží a toužili jsme po svobodě slova, dnes se snažíme reagovat na mediální manipulaci doléhající k nám na základě ignorance a obecně přijímaných lží prostřednictvím sociálních sítí a dalších moderních komunikačních kanálů... Je nutné, aby české školství mělo co nejdříve jasnou metodiku a zřetelnou koncepci pro mediální výchovu. Je třeba přijmout opatření pro rozvoj kulturní diplomacie, která dokáže upevnit naši identitu v duchu současných evropských trendů. Je třeba zahájit nový veřejný dialog o kultivaci mediálního prostředí a o základech kulturní gramotnosti všech generací.“ **Celé znění výzvy je k dispozici na:** www.komunikace89.bubny.org.

U příležitosti Dne pádu cenzury začne přímo naproti výstavnímu pavilonu KOMUNIKACE 89 v neděli 24. listopadu ve 12 hodin **vysílání na velkoplošné obrazovce symbolicky umístěné na tribuně stadionu Sparty**. Jedná se o stejnou tribunu, která v listopadových dnech před třiceti lety řídila letenské demonstrace.

Nonstop vysílání skončí v pondělí 25. listopadu ve 13 hodin a jeho obsahem budou záběry z listopadových událostí před třiceti lety a videa natočená v rámci KOMUNIKACE 89 včetně výstupů z akce Autodialog s Václavem Havlem. V neděli 24. listopadu od 15 hodin se bude u pavilonu KOMUNIKACE 89 konat **komponovaný program Den pádu cenzury** moderovaný členy divadla Vosto5. V rámci programu vystoupí na téma cenzura i skupina stand-up komiků. „*Za významný úspěch považujeme spolupráci s Českou televizí, která v rámci partnerství sestavila pro ČT2 nedělní a pondělní vysílání pod názvem Den pádu cenzury – 30 let,*“ uvedl Pavel Štingl.

Projekt KOMUNIKACE 89 vznikl s podporou Ministerstva kultury ČR, hlavního města Prahy a městské části Praha 7. Probíhá pod záštitou Ministerstva kultury ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, primátora Prahy Zdeňka Hřiba a starosty Prahy 7 Jana Čížinského. Hlavními partnery jsou Česká televize a ČTK.

Kontakt pro média:

Martina Chvojka Reková, martina.rekova@4press.cz, +420 731 573 993

Klára Bobková, klara.bobkova@4press.cz, +420 731 514 462

Památník ticha – nádraží Bubny: Bubenská 177/8b, 170 00 Praha 7

www.bubny.org

Tisková zpráva

Expozici KOMUNIKACE 89 vidělo skoro deset tisíc lidí, otevřena je ještě do soboty



Z výstavy KOMUNIKACE 89 (foto: Karel Cudlín)

Poslední možnost vidět výstavu **KOMUNIKACE 89 aneb Státní převrat bez internetu** v pavilonu na Letenské pláni mají lidé **do soboty 30. listopadu**. Doposud prošlo výstavou téměř **deset tisíc návštěvníků**, přičemž polovinu tvořili žáci a studenti základních a středních škol. Výstava odhaluje **prožitkovou formou komunikační a mediální pozadí zlomových okamžiků politického převratu roku 1989**. Dopolední program je vyhrazen pro školy a workshopy. Projekt KOMUNIKACE 89, jehož cílem je **kultivace mediálního prostoru**, organizují lidé z Památníku ticha.

Otevírací doba pro veřejnost je ve **všední den od 14 do 18 hodin**, dopoledne se v expozici střídají školy. Poslední listopadovou **sobotu** bude výstava otevřena **od 10 do 18 hodin**, vstup je zdarma. Mladším ročníkům výstava poodhalí, **jak se „dělal státní převrat“ bez internetu, sociálních sítí a mobilních telefonů**. V pavilonu na Letné jsou k vidění také dobová periodika a samizdaty nebo tehdejší zpravodajská technika zapůjčená Českou tiskovou kancelář (ČTK).

„Potěšil nás nebývalý zájem ze strany základních a středních škol, učitelé se svými studenty vzali náš pavilon v podstatě útokem. Rádi jsme tak výstavou přispěli k rozšíření povědomí o rozdílech v komunikaci tehdy a nyní a zábavnou formou ukázali nejdůležitější momenty na cestě za svobodou v naší nedávné historii,“ říká Pavel Štingl, autor projektu KOMUNIKACE 89.

Projekt KOMUNIKACE 89 zahrnoval i cyklus sedmi diskusí, které probíhaly v rámci doprovodného programu. Cílem bylo najít odpověď na otázky typu, jak jsme v posledních třiceti letech naložili s nabytou svobodou slova nebo zda dokážeme čelit mediální manipulaci ve světě sociálních sítí. Mezi hosty byli Jacques Rupnik, Michal Prokop, Karel Hvízďala, Lída Rakušanová, Fedor Gál, Petra Procházková, Světlana Witovská nebo Tereza Engelová a další osobnosti veřejného života. Projekt KOMUNIKACE 89 vyvrcholil minulou neděli připomenutím 25. listopadu nazvaného „Den pádu cenzury“, kdy proběhlo mj. dvoudenní nonstop vysílání na velkoplošnou obrazovku umístěnou na tribunu stadionu Sparty.

Autoři výstavy z Památníku ticha u příležitosti tohoto výročí jako reakci na ohlasy návštěvníků z řad studentů i široké veřejnosti vydali „Výzvu ke Dni pádu cenzury“ vztahující se ke kultivaci veřejného dialogu a rozvoji mediálního vzdělávání. Celý text třístránkové Výzvy ke Dni pádu cenzury, která oslovuje ministra školství, ministra kultury a ministra zahraničních věcí je k dispozici na: <https://komunikace89.bubny.org>.

Výzva vychází z reakcí studentů a pedagogů, kteří se zúčastnili vzdělávacích programů výstavy KOMUNIKACE 89 a navazuje také na názory hostů doprovodného programu, cyklu zmíněných mediálních diskusí Vysílání stanice Bubny. „Je více než jisté, že mediálnímu vzdělávání a kultivaci veřejného dialogu je třeba věnovat daleko více systematického úsilí než pouze jednorázové sezonní aktivity neziskových organizací v jubilejních letopočtech,“ říká **Pavel Štingl**. „Proto se k našemu podnětu přidávají také ostatní účastníci platformy Festivalu svobody a patroni našich veřejných diskusí na nádraží Bubny,“ uzavírá **Štingl**.

Projekt KOMUNIKACE 89 vznikl s podporou Ministerstva kultury ČR, hlavního města Prahy a městské části Praha 7. Probíhá pod záštitou Ministerstva kultury ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, primátora Prahy Zdeňka Hřiba a starosty Prahy 7 Jana Čížinského. Hlavními partnery jsou Česká televize a ČTK.

Kontakt pro média:

Martina Chvojka Reková, martina.rekova@4press.cz, +420 731 573 993

Klára Bobková, klara.bobkova@4press.cz, +420 731 514 462

Památník ticha – nádraží Bubny: Bubenská 177/8b, 170 00 Praha 7

www.bubny.org

Příloha č. 3: Vizualy k výstavě KOMUNIKACE 89

11.10.-3.11.2019

komunikace89

**STÁTNÍ PŘEVRA
BEZ INTERNETU**

**Výstava pro mediální
vzdělávání**

Výstavní prostor proti fotbalovému stadionu Sparty
na Letenské pláni v Praze 7

Pondělí–pátek 14–18, sobota a neděle 10–18 hodin

Pro školy denně od 9 hodin po on-line rezervaci na:
rezervace@bubny.org

Doprovodné programy: komunikace89.bubny.org

Základní nad výstavou převzal pražský přímluvčí Zdeněk HRG, starosta Prahy 7 Jan Čížinský, Ministerstvo kultury České republiky a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Finanční podpora: MINISTERSTVO KULTURY

Partneri: Česká televize FESTIVAL SVOBODY OOX ART DISTRICT 7 Plus Český rozhlas DZS ŘÍŠSKÉ SÍDLO

Partneri podpora: SPRÁVA ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTY FAMU HlídacíPes ZPRAVODAJSTVÍ SE VŠEMI DĚJI ZAJÍMÁ

Mediální partneři: Plus Český rozhlas DZS ŘÍŠSKÉ SÍDLO

Foto: K. Dvořák / K. Dvořák, K. Dvořák / K. Dvořák, 2019



**DEN PÁDU
CENZURY
24. + 25.
LISTOPADU 2019
LETENSKÁ PLÁŇ**



Neděle 24. listopadu

12:00 - 24:00

Velkoplošná projekce z tribuny
stadionu Sparta

15:00 - 16:30

Komponovaný program u výstavního
pavilonu Komunikace89:

Odpolednem provede
Divadlo Vostoš

Vystoupí skupina standup
komiků z Underground Comedy
na téma Cenzura – Nikola Džokič,
Honza Adámek a další



Uvidíte výběr
nejzajímavějších
příspěvků z Autodialogů
s Václavem Havlem

Pondělí 25. listopadu

00:00 - 13:00

Velkoplošná projekce z tribuny
stadionu Sparta



komunikace89

www.komunikace89.bubny.org

Autodialog



Poznejte nenápadného svědka sametové revoluce! Praha – Letenská pláň 16. + 17. listopadu od 13h

Vážení partneři, milí přátelé,
u příležitosti výročí 17. listopadu vás srdečně zveme do výstavního pavilonu Komunikace89 na Letenskou pláň naproti stadionu Sparta. Pavilon s výstavou je otevřen po celý víkend od 10 do 18 hodin.

V sobotu 16. listopadu od 13 hodin můžete navíc exkluzivně usednout na místo spolujezdce do legendárního automobilu VW Golf náruživého řidiče a prezidenta Václava Havla. Prvnímu prezidentovi České republiky zachycenému na fotografii Bohdana Holomíčka za volantem tohoto vozu můžete sdělit a nahrát svůj vzkaz o tom, jak jsme v posledních třiceti letech pečovali o svobodu slova. Tu nám přijel Václav Havel vybojovat na Letnou v roce 1989 právě tímto autem.

Autodialog s Václavem Havlem ve voze před pavilonem potrvá do 18 hodin a pokračovat bude i v neděli 17. listopadu od 13 do 16 hodin.

Nejzajímavější vzkazy z automobilu se stanou součástí připravovaného dokumentu. Ten bude k vidění v následujících dnech. Sledujte nás na: <https://komunikace89.bubny.org>. Výstava Komunikace89 aneb státní převrat bez internetu je otevřena do 30. listopadu.

Děkujeme, že nám dáte vědět, kdy se na vás můžeme těšit.

komunikace89

Příloha č. 4: Titulní panel k výstavě „Druhý život Vendulky V.“

Lístek s rozkazem čekali poslední dva roky každé ráno, ale stejně je zaskočil. Karla na poslední chvíli sháněla sladkosti, kostkový cukr, med, marmeládu, sádlo, léky a rodinné cennosti. Všechno snášela na kuchyňský stůl, a když už se na něj nic nevešlo, tak i na postele. Některé cennosti spolu s Vendulkou vyndávaly z obalů, aby byly lehčí, jiné naopak balily do pytlíků, aby nenavlhly. Když narazily na kuřík s rodinnými fotografiemi, došlo Šimonovi, že musí zavolat Janu Lukasovi, aby se rozloučili a požádali ho, ať je před odchodem společně vyfotí. Dorazil během pár minut. „Až se vrátíme, pořídíš nám stejný snímek v tomhle bytě,“ vzal ho Šimon kolem ramen. Jan Lukas vyndal z brašny fotoaparát a dělal, co vždycky uměl nejlíp. Zaostřil objektivem na rodinu svých přátel a zachytil je v tisícíně vteřiny, v té trhlivé věčnosti, do níž se chystali odejít s 50 kilogramy sbalenými v kufrech.

Příběh fotografie, který
zůstal tajemstvím 76 let.



Pro Památník ticha
připravili:
Ondřej Kundra, texty z knihy
Vendulka, útek za svobodu.
Pavel Štárgl, námet a realizace.
Belevení, grafická koncepce.
Fotografie z archivu fotografa
Jana Lukase jsou použity
s laskavým svolením
paní Melany Lukas.
Zvláštní poděkování rodině
paní Venduly Vogelové.

Fotografie © Jan Lukas
Text © Ondřej Kundra
© Památník ticha, 2019

Fotografie Jan Lukas
Text Ondřej Kundra

Druhý život
Vendulky V.